Regionshuset
Viborg
Koncernøkonomi, Analyse og Finans
Skottenborg 26
Postboks 21
DK-8800 Viborg
Tel. +45 8728 5000
www.regionmidtjylland.dk

Bilag A
Analyse af bloktilskuddet 2010

Dato 07.07.2009
Søren G. Jensen
Tel. +45 8728 5413
soejes@rm.dk

1. Baggrund

Bloktilskuddet udgør på sundhedsområdet knap 80 % af regionernes finansiering på sundhedsområdet. Størrelsen af bloktilskuddet fastlægges ved de årlige forhandlinger mellem regeringen og Danske Regioner om regionernes økonomi for det følgende budgetår.

Fordelingen af bloktilskuddet sker ved brug af en model, der beskriver regionernes udgiftsbehov. I modellen indgår en række objektive kriterier, som antages at afspejle regionens udgiftsbehov på sundhedsområdet.

Kriterierne er inddelt i to grupper:

- Kriterier vedrørende den demografiske struktur, som samlet vægter 77,5 % af bloktilskuddet.
- Kriterier vedrørende socioøkonomiske forhold, som samlet vægter 22,5 % af bloktilskuddet.

Hertil kommer:

- Grundbeløb på 100 mio. kr. pr. region, som udtrykker startomkostninger uanset størrelse.

Kriterierne er fastsat i lovgivningen om regionernes finansiering. Kriterierne beregnes årligt på grundlag af oplysninger fra Danmarks Statistik. Social- og Indenrigsministerier udsender senest den 1. juli oplysninger om den endelige fordeling af bloktilskuddet. For 2010 har Social- og Indenrigsministeriet udmeldt de nye fordelingskriterier den xx. juni 2009. Når tidspunktet ligger noget efter tidspunktet for indgåelse af økonomiaftalerne, skyldes det at oplysninger om flere centrale statistiske kriterier først er tilgængelig ultimo juni.

Der vil altid forekomme mindre fordelingsmæssige ændringer i bloktilskuddet, som skyldes at de statistiske kriterier ikke uvikler sig ens mellem regionerne.

Det følgende er en kort analyse af udviklingen i Region Midtjyllands bloktilskud fra staten på sundhedsområdet i perioden 2007-2010 i forhold til de øvrige regioner.

Analysen er eksklusiv den særlige overgangsordning for perioden 2007 til 2011, idet formålet med notatet alene er at beskrive, hvorledes de statistiske fordelingskriterier udvikler sig mellem regionerne.

2. Overordnet

Region Midtjyllands samlede bloktilskud 2010 på sundhedsområdet er på 16.331 mio. kr. , hvilket svarer til 21,18 % af det samlede bloktilskud på 77.105 mio. kr.

I tabel 1 er vist de relative vægte for fordelingen af bloktilskuddet (Kolonne 1), Region Midtjyllands forholdsmæssige andel af kriterier i perioden 2007 – 2010 (Kolonnerne 2-4) og de økonomiske ændringer for Region Midtjylland, som følge af ændringer i de statiske fordelingskriterier (Kolonerne 5 og 6). De økonomiske ændringer for Region Midtjylland er i 2010-prisniveau.

(kolonne nr. skal påføres).

Tabel 1: Region Midtjyllands andel af de midler der fordeles via det pågældende kriterie

		Region Midtjyllands andel			**Udviklingen i Region Midtjyllands andel i kr. 1.000***	
i kr. 1.000	**Vægt**	**2007**	**2009**	**2010**	**2009 - 2010**	**2007 - 2010**
Basisbeløb**		20,00%	20,00%	20,00%	158	1.012
Aldersbestemt udgiftsbehov i alt	77,5%	22,06%	22,20%	22,25%	32.600	112.019
Socioøkonomisk udgiftsbehov						
Børn af enlige	15,0%	20,87%	20,56%	19,93%	-16.349	-24.390
Enlige over 65	25,0%	20,34%	20,44%	20,42%	-1.014	3.350
Personer i udliejningsboliger	15,0%	19,32%	19,32%	19,55%	5.811	6.045
Familier på overførselsindkomst	17,5%	20,75%	18,96%	17,64%	-39.864	-93.862
Tabte leveår	10,0%	0,00%	0,00%	0,00%	-	-
Psykiske patieneter	5,0%	19,34%	19,77%	19,94%	1.444	5.196
Skizofrene	5,0%	18,15%	18,31%	18,35%	327	1.763
Indbyggere på øer u. fast forbindelse	2,5%	8,97%	8,95%	8,86%	-404	-462
Rejsetid til 18.000 indbyggere	5,0%	25,55%	25,68%	25,50%	-1.570	-438
Socioøkonomisk udgiftsbehov i alt	22,5%	18,12%	17,82%	17,52%	-51.619	-102.798
Bloktilskud i alt	100,0%	21,17%	21,21%	21,18%	-18.861	10.233

* Beregnet med udgangspunkt i 2010 bloktilskudsniveau

** Ændringen i udviklingen i Region Midtjyllands andel skyldes at beregningsteknisk er det via bloktilskuddet faktisk udbetalte basisbeløbet steget, da bloktilskuddet andel af de samlede driftudgifter har været marginalt stignede over årene.

Bloktilskuddets fordelingskriterier, som er beskrevet i kolonne 1 er fastsat i lovgivningen. Det samlede bloktilskud på 77,1 mia. kr. fordeles overordnet med 77,5 % efter aldersbestemt udgiftsbehov svarende til 59,8 mia. kr. og 22,5 % efter socioøkonomisk udgiftsbehov svarende til 17,3 mia. kr.

Det socioøkonomiske udgiftsbehov fordeles på baggrund af 7 underliggende kriterier. De socioøkonomiske kriterier vægtes med den fordeling, der er angivet med de markerede procentsatser i kolonne 1. Eksempel: 22,5 % af bloktilskuddet henregnes til socioøkonomiske kriterier (17,3 mia. kr.), heraf bliver 15 % henført til kriteriet børn af enlige (svarende til 2,6 mia. kr.), 25 % til enlige over 65 (svarende til 4,3 mia. kr.) etc.

I kolonnerne 2-4 vises Regions Midtjyllands relative andel af kriteriet på landsplan og udviklingen heri i perioden 2007 til 2010. Procentsatsen udtrykker, hvor stor en andel regionen skal have af den samlede

andel af det bloktilskud, der er henført til kriteriet. Eksempelvis: i 2010 skal Region Midtjylland have 22,25 % af det bloktilskud på 59,8 mia. kr., der er henført til det aldersbestemte udgiftsbehov svarende til 13,3 mia. kr. mens regionen skal have 17,52 % af det bloktilskud på 17,3 mia. kr. , der er henført til det socioøkonomiske udgiftsbehov, svarende til 3 mia. kr. (beløbet kan underopdeles på de 7 underliggende kriterier).

Det faktum, at de statistiske kriterier ændres fra år til år får marginale økonomiske betydninger. De økonomiske ændringer for Region Midtjylland fremgår af kolonne 5 o6 for perioderne 2009 til 2010 og for 2007 til 2010. Følgende bemærkes:

- **Basisbeløbet** er konstant for alle regioner med 20 % til hver region. Der sker ingen ændringer i fordelingsprocenterne mellem regionerne hen over årene.
- **Aldersbestemt udgiftsbehov** beregnes på grundlag af befolkningens størrelse og alderssammensætning: Region Midtjyllands andel af kriteriet stiger fra 22,06 % til 22,25 %, hvilket primært skyldes en relativ større befolkningstilvækst i Region Midtjylland end på landsplan. Region Midtjyllands indbyggertal forventes i 2010 at være 1.254.240 – dette er i forhold til 2009 en stigning på 0,8 % - eller 0,2 % over landsgennemsnittet. Fra 2007 til 2010 er indbyggertallet steget med 2,3 % eller 0,7 % mere end landsgennemsnittet.
  Fra 2009 til 2010 betyder det, at Region Midtjyllands relative andel af bloktilskuddet øges med 32,6 mio. kr. fra 2009 til 2010, og ses der på hele perioden 2007 til 2010 er den relative andel øget med 112 mio. kr. , men altså et beløb der skal bruges til at behandle relativt flere borgere end landsgennemsnittet.
- **Socioøkonomiske udgiftsbehov** beregnes ud fra de 7 angivne kriterier. Region Midtjylland skal have en andel på godt 22 %, hvis den skal svare til befolkningsandelen, men som det ses har regionen en noget lavere andel på alle kriterier med undtagelse af kriteriet: rejsetid til 18.000 indbyggere. Region Midtjyllands andel af de samlede socioøkonomiske kriterier er på 18,12 % i 2007 faldende til 17,52 % i 2010. Regionens relative andel af bloktilskuddet bliver dermed reduceret med 51,6 mio. kr. fra 2009 til 2010 og for hele perioden 2007 til 2010 er der tale om en relativ reduktion på 102,8 mio. kr., som følge af at regionens relative andel af bloktilskuddet reduceres årligt.
  Regionens faldende andel af de socioøkonomiske kriterier skyldes, at regionen har faldende relative andele af kriterierne: **børn af enlige og familier på overførselsindkomster**. Det bemærkes, at ændringer i de relative fordelinger af bloktilskuddets socioøkonomiske kriterier i høj grad skyldes, at det absolutte antal af "Familier på overførselsindkomster", "Børn af enlige" mv. ændrer sig i andre regioner. Dermed påvirker udvikingen i andre regioner – ganske vist marginalt – det opgjorte udgiftsbehov i Region Midtjylland.

Sammenlægges de statistiske ændringer for det aldersbestemte udgiftsbehov og de socioøkonomiske kriterier betyder det et relativt fald i bloktilskuddet på 18,9 mio. kr. fra 2009 til 2010. Ses for hele perioden 2007 til 2010 har regionen haft en relativ stigende andel af bloktilskuddet svarende til 10 mio. kr.

I tabel 2 vises størrelsen af bloktilskuddet indekseret i forhold til indbyggertallet. I kolonne 1 angives bloktilskuddet relative vægte svarende til tabel 1. I kolonne 2-4 angives fordelt på kriterier og år Region Midtjyllands andel af bloktilskuddet indekseret i forhold til landsgennemsnittet.. Tallene skal læses således: F.eks. i 2007 fik Region Midtjylland 94 kr. pr. indbygger hver gang der på landsplan blev tildelt 100 kr. pr. indbygger og i 2010 er beløbet faldet til 93,33 kr. pr. indbygger mod 100 kr. pr. indbygger på landsplan.

Som det ses er det på de socioøkonomiske kriterier Region Midtjylland scorer lavt, herunder navnlig kriteriet tabte leveår hvor regionen ikke tildeles midler. I 2010 får regionen 77,21 kr. hver gang der på landsplan tildeles 100 kr. pr. indbygger. Målt pr. indbygger reduceres regionens indtægtsgrundlag på de socioøkonomiske kriterier fra 2009 til 2010 med 58,6 mio. kr. og i hele perioden fra 2007 til 2010 med 127,1 mio. kr.

Vedrørende det aldersbestemte udgiftsbehov er forskellen betydelig mindre. Regionen får her ca. 98 kr. hver gang der på landsplan tildeles 100 kr. pr. indbygger. Regionens mindre andel er begrundet i, at regionen har en yngre befolkning end landsgennemsnittet.

Tabel 2: Region Midtjyllands udvikling i andel af bloktilskuddet i forhold til udviklingen i befolkningen

		Region Midtjyllands andel			**Udviklingen i Region Midtjyllands andel i kr. mio.***	
	Vægt	**2007**	**2009**	**2010**	**2009 - 2010**	**2007 - 2010**
Basisbeløb		66,58	66,63	66,42	-0,2	-0,6
Aldersbestemt udgiftsbehov i alt	77,5%	97,97	98,02	98,04	2,7	10,1
Socioøkonomisk udgiftsbehov						
Børn af enlige	15,0%	92,68	90,80	87,81	-17,6	-28,6
Enlige over 65	25,0%	90,32	90,27	89,96	-3,0	-3,5
Personer i udliejningsboliger	15,0%	85,76	85,33	86,13	4,7	2,2
Familier på overførselsindkomst	17,5%	92,12	83,72	77,71	-41,2	-98,7
Tabte leveår	10,0%	-	-	-	0,0	0,0
Psykiske patieneter	5,0%	85,85	87,30	87,84	1,1	3,9
Skizofrene	5,0%	80,58	80,87	80,86	0,0	0,5
Indbyggere på øer u. fast forbindelse	2,5%	39,82	39,54	39,04	-0,5	-0,8
Rejsetid til 18.000 indbyggere	5,0%	113,44	113,40	112,34	-2,1	-2,2
Socioøkonomisk udgiftsbehov i alt	22,5%	80,45	78,70	77,21	-58,6	-127,1
Bloktilskud i alt	100,0%	94,00	93,65	93,33	-55,9	-116,7

*Beregnet med en forudsætning om, at Region Midtjyllands andel stiger uden at det påvirker gennemsnitsregionen (indeks 100) – hvorved der ikke helt er sammenhæng mellem stigning i det enkelte kriterium og totalerne.